

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium promotam promovenam, ad equidem probatum libenter. (A Napló a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este. Hirdetők nem adnak vissza.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felelős szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 5 frt — kr. Félévre . . . 2 frt 50 kr. Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitlár soronként 50 kr. Többes-irítéseknel engedély.
--	---	---	--	---

Szabadalmazott játékbarlang.

Pár nap előtt nemcsak Budapesten, hanem a mi kis városunkban is, riasztó hírek voltak elterjedve a börze felől. Egyes értékpapírok és vállalatok részvényei hirtelen nagy árfolyam-csökkenést szenvedtek s a megrémült közönség sietve iparkodott tudni papírjain, hogy további veszteségektől megmenekedjék. Ugy mondják, kicsinált dolog volt a vész hírek terjesztése. Néhány börziáner rendezte a csinyt, hogy a zavarosban halászhassek. Hányan fogják ezt a laikus közönség köréből megsínyleni, arról nem ad számot semmi statisztika, mert az emberek eltitkolják tőzsdei veszteségeiket.

Az eset fölött azonban nem szabad napirendre térni. Amit a budapesti börzén művelnek a szabadelvű kormány bűnös szemethunyása mellett, több a botránynál.

Ha egy gyakorlott kezű kártyás kibérel magának egy lakást, hogy ott roulette-on vagy trente-quarante-on megkoppassa a nyerni akarókat: a hatóságok kimélet nélkül ráfordítják a kulcsot nemcsak a lakásra, hanem a tulajdonosra is. A törvény nem türi a hazard-játékot, de csak kicsiben nem. Beigazolódik a közmondás, hogy a kis tolvajokat felakasztják, de a nagyokat futni engedik.

A börzének nevezett budapesti játékbarlang szemérmetlen vakmerőséggel üzi az ország lakóinak tömeges kifosztását. Kormányvédelem alatt fogdossa a balekokat manipulációihoz, melyek karöltve járnak a közérkölesök depraválásával, s ezekre menő családok anyagi tönkretetésével. A budapesti börzén nemcsak egyes vakmerő spekulánsok üzérkednek és vetik ki hálójukat a tapasztalatlan publikumra, hanem üzérkednek nagy pénzintézetek, melyek igazgatótanácsosaik között megtalálhatjuk a mai liberalizmus összes szóvivőis szereplőit.

A magyarországi szabadelvűség a tőzsdei ártolyamokban gyökeredzik. Nálunk ezidő szerint mindenki spekulál. Spekulálnak a bankok; a kormány; a bankárok; az ügynökök és a balekokat kereső ágenssek. A külföld megbotránkozva látta már nem egyszer, mily csinyeket követnek el a budapesti börze matadojai, mennyire föl-

veszik egyes vállalatok részvényeit, de bele nem avatkozhatott, mert nem volt közvetlenül érdekelt fél. Ezek a csinyek kizárólag polgártársaink vagyona ellen voltak rendezve s végrehajtásában, ha nem is közvetlenül, de közvetve részesek azok a szabadelvűpárti képviselők, kik a tőzsdejátékkal foglalkozó bankok igazgatói.

A börze mai korrumpált helyzete adja meg a választ, hogy miért nem érvényesülhet állami kormányzatunkban az agrár-irány, miért szenved egész közgazdaságunk, s miért dominál minden vonalon a forgó tőke. A börze révén nagy jövedelmeket húzó képviselők csak nem fognak gátat vetni a börze üzemeinek? A közönség legyen boldog az egyenlőség és testvériség jelszavával, házasodjék polgárilag és ne üsse az orrát abba, hogy honnan pénzlenek a liberalizmus ékesszavu vezérei. Még akkor se, ha ez a pénz az ő dobravert házából vagy birtokából származik.

Míg a külföldi államok egymásután hozzák a törvényeket, melyek a laikus közönséget megvédeni hivatják a tőzsde manipulációi ellen, a magyar törvényhozás kelleetlenül húzódik még a tőzsde megadóztatásától is. Liberális honatyáink jól tudják, hogy nemcsak a ferbliben és makaóban lehet hamisan játszani, hanem a tőzsdén is, az árfolyamok tervszerű feleségázása vagy lesüllyesztése által: mindazonáltal ki van zárva a mód és lehetőség, hogy a tőzsdei hamisjátékosok felelősségre vonassanak. Hiába derül ki napnál világosabban, hogy egyes bankok a közönség becsapása végett verték fel például egy 200 frt névértékű papír árát 350—400 frtra, a mely később, mikor a bank tudott a maga készletén, lesüllyed a fele értékére: az a szerencsétlen föld-birtokos, vagy hivatalnok, ki egész vagyonát belefektette e részvényekbe s a hirtelen értékcsökkenés következtében tönkretjűt, panaszt sehol nem tehet, jogorvoslatot sehol nem talál ezen öntudatos, előre kiszámított csalás ellen. A liberális kormányok jóvoltából a tőzsde megtámadhatatlan.

És kik azok a börziánerek, a szabadelvűpárt dédelgetett kegyencei?

Legnagyobb részben idegenből hozzánk szakadt sehonnaiak, kiknek képzettsége nem több egy vasuti bakterénél, műveltségük a hordárok szellemi nivóján áll, de akik ennek daczára úgy élnek, mintha milliós vagyonba születtek volna és pöffeszkedve követelnék maguknak helyet a közéletben is. Míg a nép koplal, a föld-birtokos osztály avitt ruhában jár és lemondani kénytelen minden élvezetről, addig ez a renyhé, munkátlan népség a legörületesebb luxust teji ki. Fogatokat és szeretőket tart, kártyázik, pezsgózik és parázuálkodik — a hiszékeny publikum pénzéből. Ha végig nézzük Budapest orfeumait, kérdezősködünk a pazar pompával élő szajhák után és átolvassuk az elegáns fűrdőhelyek nyári névsorait, látni fogjuk, hogy az orfeumi dőzsölők, a bukkot nők kitaratói és a nyári fűrdőzők kilenczven százaléka a börziánerekből és az azokkal trafikáló szabadelvűpárti képviselők közül kerül ki. Ők terjesztik egyfelől a nyomort, másfelől az erköletelenséget.

Távol áll tőlünk az antiszemitáskodás, de jellemző tényként konstatálnunk kell, hogy a budapesti bankárok, börziánerek és tőzsdeágenssek közel 10.000 főnyi csapatában nincsen több 50-60 kereszténynél. Kérdjük: miért tőlünk kizárólag csak a zsidóság a fosztogatásnak e széles országutjára?

Szomorú éhhetetlenség és vakság a keresztény társadalomtól, hogy még mindig hálóba keríteni engedi magát a börziánerek által. A magyar középosztály úgy viselkedik, mint az ostoba birkanycáj. Hiába esik szemök láttára valamely szakadékba az előlmenő, a többi vakon ugrál utánna. Ugrálunk mi abba a feneketlen örvénybe, melyet tőzsde-játéknak nevez a modern kor. Nem tart vissza a figyelmeztető szó, bármily hangosan kiáltják is. És véget nem ér e nemzetfosztó üzelem mindaddig, míg a tőzsdei rablókát gát nem zárja el a közönségtől.

A még serdületlen nemzedék halálya fogja kísérni a néppártot, ha programmpontjai körül keresztülviszi a tőzsde megrendszabályozását, s megmet valamit a mai keresztény társadalom vagyonából az utódoknak.

Barabás Albert.

Mai lapunk 8 oldal.

BELFOLD.

A képviselőház befejezte a kereskedelmi tárcza tárgyalását a keddi ülésen megajánlta a szavazást Apponynak és Kossuthnak a vámszerződés tárgyában tett indítványai fölött. A mint előre látható volt, nemcsak az önálló vámterület kimondását vetették el, hanem ahhoz sem járultak, hogy a kormány utasítsa az előkészületek megtételére. Bánffy ezuttal nemcsak tapintatlan politikusként, de hazafiatlannak bizonyult. El lehetünk képzelve, hogy a hatalom megtartásáért bármily kedvezőtlen szerződést is elfogad Ausztriától.

Hajsza a néppárt ellen. Trencsénmegye néhány kerületében a múlt héten bizottsági tagválasztás volt, s ezt az alkalmat az ottani kormánypárt a legbotrányosabb erőszakoskodásokra használta fel. A főispán kiadta a jelszót, hogy néppártit nem szabad választani, s a tiszviselőket, meg a választási elnököket mindent elkövettek, hogy az utasításnak megfeleljenek. Mint a „Budapesti Hírlap” ki-küldött tudósítója jelenti, a népet ígérekkel és fenyegetésekkel kényszerítették, hogy a liberális jelöltekre szavazzanak. Bírók, jegyzők és esendörök működtek közre, hogy győzzön a kormánypárt. A néppárt bizalmi férfait visszatartották, a választókat, ha néppártiak voltak, mindenféle ürügygel megfosztották szavazati joguktól. Egyes községeket egyáltalán nem bocsátottak szavazásra. A brutális erőszakoskodások dacára 4 jelöltje a néppártnak meg lett választva. A nyugalom azonban a kerületekben föl van durva, s a nép a legnagyobb elkeseredéssel nyilatkozik a zsidók és a kormánypártiak ellen, kik egyesülve tiporják sárba a választók jogait.

A stomfi választás igazolása nem fog végbemenni egyhangulag a bíráló bizottságban. Ennek két ellenzéki tagja ugyanis lelkiismeretesen tanulmányozza az iratokat, s már eddig is több fontos körülményt derített ki, melyek igazolják, hogy csunya visszaélések történtek. Így rájöttek arra, hogy La tkóczy Imrét oly egyének is ajánlották választásra, kik nem bírnak szavazati joggal a kerületben. — A bizottságnak öt kormánypárti tagja lévén,

TÁRCSA.

A toasztozás művészete.

— A „Fejermegyei Napló” eredeti tárcaja. —

Különös dolog, de tény, hogy az emberek valami megmagyarázhatatlan ösztön által sarkalva mesterségesen rontják meg a maguk vagy mások örömet. Így zavarják meg például az asztal örömeit a toasztok által.

Régóta köztudomású, hogy a toaszt kérelhetetlen békezaravó és hangulatzavaró valami, amely ellen nincs orvosság. Mindazáltal egyre jobban befészkelni magát a társadalomba, s bár nagyon sok kellemetlenséget okozott, mégis mindenütt hangos és gyakran ügyetlen módon iparkodik érvényesülni.

A toasztozás művészetében kevés a virtuóz. Pedig mennyit toasztoznak a föld kerekén! A vendégeskedések korszakában volt egy idő, a mikor a pohárköszöntés még nem exisztált, s akkoriban is legalább is olyan jól mulattak, s asztalnál, mint mostanság. Ma ellenben nem képzelhetünk el egy asztaltársaságot, a melyet toasztozások ne zavarnának meg, a mint nincs egy színházi előadás kihívások nélkül, jól lehet velt idő, midőn a színészeket nem tapsolták elő s mégis jól játszottak. Hogy miképp támadt a szokás vagy a vágy, valakit az asztal mellett hallgatni, miképpen beszél: azt nem lehet megállapítani. Csak sejtethetjük. Talán a vendégek unatkoztak s egy találékony házigazda arra a szerencsétlen gondolatra jutott, hogy szerződött egy szónokot, ki az unalmat

készen telen, hogy elutasítják a néppárti kérvényeket. Ennek eredményeként azonban az ellenzék a képviselőházban újra vita tárgya válik a botrányos választást.

Fülmentett főispán. Miklós Gyulátán Svastics Benó zalamegyei főispán is lettünk végre a szereplés színpadáról. Lelepleztetésének meg lett az eredménye, hogy beadta lemondási kérelmét a főispáni felé az elfogadta. Csak az a sajnálatos, hogy Svastics ur továbbra is terhére lesz az államnak, a mennyiben tetemes nyugdíjat fog kapni.

A megyei járóorvosok nyomorúságos fizetése, hozzáadva a belügyminiszternek a megyék részére juttatott csakély-detációiból származó járadékot is, szemben a hivatalukkal járó fontos teendők nagy számával, nem tekinthető egyébnek egy almanál az égetően szomjas ember számára. Ennélfogva több vármegyében, a tiszti főorvosok sürgős indítványára, mozgalom indult meg arra nézve, hogy a járási orvosok jelenlegi abszolút elégtelen s a feladataik teljesítésével semmi arányban nem álló fizetésük és egyéb javadalmuk fokozására, akár megyei főorvosok sűrűsítésével, akár egyéb rendelkezésre álló alap felhasználása mellett, akciózt indítanak s annak sikere céljából egy a belügyminiszterhez, mint az országgyűléshez feliratot intéztek. A jó példával Csongrád megye ment előre, daczára az ottani főispán ellentétes manővereinek.

Az ellenzék győzelme Nagy-Kanisán. Nagy-Kanisán a városi képviselőválasztás rendkívüli érdeklődés mellett folyt le. A polgármester pártja és az ellenzék küzdött meg egymással s a legnagyobb erőfeszítés ellenére is, az ellenzék győzött. Az összes kerületben ennek jelöltjeit választották meg s így összesen negyvenhat ellenzéki jutott be a városi képviselőtestületbe. A város polgárai az alkalmából tüntetően lelkesednek, hogy az ellenzék győzelme lendíteni fog a város dolgain.

Jó példa. Somogy-vármegye közömbizottsága már is utasította a megyebeli községeket, hogy a milleniumi kiállításra utazni kívánó tanítóknak, az iskolák jellegére való tekintet nélkül egyenkint legalább 25 frtnyi utazási általánny adjanak s így a tanítók szóban forgó dícséretes törekvésének megvalósítását lehetségessé tegyék. Ezt a példát nem ártana a mi megyénkben is követni.

toasztokkal előzi; lehet azonban, fővényeségből tartotta a beszédek, hogy vendégei azok alatt ne igranak. Ez utóbbi feltévést a párisi Figaró híres criqueurje. Albert Wolff keltette bennem, midőn egy alkalommal így kezdte toasztját: „Reményem, uraim, nem bánom meg tisztelt házigazdánkat, ha felszólítom önöket: töltsek meg poharaikat.”

Nincs egyetlen művész sem, melyben annyit dilettánskodnának, mint a toasztozásban és a szabályok ellen annyit vétének. Miveltebb fül mindig meghökken, ha hallja egy toasztozónak csöndet kérő szavát. Borzadálylyal lát oly embert fölemelkedni, kinek első szavai elárulják ügyefogyottságát. „Ámbár nem készültem előre...” mondja szerényen, de minden szava elárulja, hogy napokon át tanulta beszédét; emlékező-tettségé azonban most cserbe hagyja. Megakad, ismételt, belekeveredik körmondatokba, kapkod befőzés után, s végre érthetetlen ostobaságokat hadar össze. A hallgatók ártatlanul vele szenvednek s csak akkor lélegzenek föl megkönnyebbülve, midőn a szerencsétlen szónok társadalmos vállalkozásának célpontjához eljutott. A hangos éljenzés és a székekről való felugrás gyakran nem más, mint az örömeinek nyilvánulása, hogy a hallgató megszabadult a kínos aggodalmától.

Valóban rejtély, hogy miért éppen a beszélni nem tudók emelnek szót, s miért ismétlik a vállalkozást a kiállott lámpaláz daczára? Kell bizonyos váglyakozásnak lenni abban a tudatban, hogy megingt blamálni magát. Máskép nem magyarázható meg, hogy a toasztozáshoz nem ért újból és újból szónokol, holott arra csak saját akarata kényszeríti s

A kvóta-bizottság

(K. Ö.) A pozitív eredményekben eddig csak problematikuss értékelni a bizottsági-kiegyezési tárgyalásokban kétségkívül a legfontosabb mozzanathoz értünk: a közös kiadások hozzájárulási arányának megállapításához. Különösen a kiegyezési tárgyalások mai stádiumában, midőn osztrák részről a komolyságot jóval meghaladó követelésekkel állunk szemben, melyeket csak részben is teljesíteni annyit jelentene, mint könnyelműen véteni az ország közgazdasági érdekei ellen, nem könnyű feladat vár a kvóta-bizottságra. Mert ellentétes érdekek kiegyenlítéséről van szó, oly érdekekről, melyek mélyen belenyulnak mindkét állam nemcsak közgazdasági, de financiai érdekkörébe. Ezen érdekeket nem tekintve a kvóta-bizottság működésének és hozandó határozatainak annál nagyobb fontosságot kell tulajdonítanunk, mivel megállapodásának visszaható ereje lévén, halomra döntheti az összes eddig elért kiegyezési eredményeket.

Ausztria mindjárt a kiegyezési tárgyalások megindításakor — követelvény a kvóta felemelését — oly vakmerő preludiummal köszöntött be, mely magyar részről méltán nagy megütöztést keltett. A magyar kormány nem is késett hivatalos és félhivatalos lapjaiban állást foglalni a kvóta felemelése iránt nyilvánuló minden törekvés ellen, mondván, hogy ezen törekvést oly alaposan akarja lezáfogni, hogy az a kiegyezési tárgyalásokból egyszerű és mindegykorra kiküszöböltessék. Azóta azonban nagyot változott a magyar kormány nézete. Amit azelőtt horribilis követeléseknek mondtak, az most már méltányos kívánság, hogy bizonyos rekompenzációk fejében beleegyezzünk a hozzájárulási arány fel-emelésébe. Hogy melyek azok a bizonyos rekompenzációk, azt mély titok borítja és a kormánylapok legszívesabbjai is csak

hogy ily alkalmakkor nem az egyszerű, mindkét jövő szavakat használja, hanem mindenféle nehéz kifejezéseket hajszol, melyek egy ügyes szónokot is zavarba hozhatnak. A toaszt-rém mindig készen áll, hogy a jelenlévő nagyanyát egy üdvözölje, mint az égierdőt, ki a szintén jelenlévő mátkapár szívét lángra gyulasztotta, vagy hogy a szeretetre méltó unokát és fehérnemű üzlet tulajdonost az ipar és kereskedelem megteremtője és fenntartója gyanánt éltesse. Hangsúlyozza, hogy a menyasszony a város legügyeltebb hölgye, mert az iskolában gyakran összepaczkázta irását s kijelenti, hogy a vőlegény kétségkívül a legpéldásabb férj és apa lesz, mert ferbli közben gorombáskodni szokott. A toaszt-rém a legnagyobb problémákat szokta beszédjében megoldani, jóllehet hat összefüggő szót nem tud elmondani. Hogy a társaságra miképp natnak az ily felköszöntők, mindenki érezte már. Jóízű embert a levesnél kezd jótrenni az aggodalom, hogy majd ha legelőnébb lesz a hangulat, megcsendül valakinek a kése a poharon. Erre tartós láma következik, mert mindenki csöndet kér, s aztán belefog a szónok a már annyiszor hallott szentimentális vagy humorisztikus ostobaságokba. A végső után általános fölugrás, kocintás végetí vagy a szónokkal vagy a felköszöntőttel, s jó időbe kerül, míg a társaság ismét nyugodtan leteljepehet. A peccsenye eközben azonban nem lett melegebb.

Elismeréssel kell lenni az oly toasztozó iránt, ki szónoki képtelenségére rájövén, midőn a toaszt elől nem térhet ki, a legrövidebben iparkodik végezni. „Hölgyeim és Uraim, azt hiszem, mindnyájunk érzelmét tolmácsolom,

az osztrák-magyar bank dualisztikus jellegének határozottabb kifejezésre-jutását és a közvetett adók méltányosabb elszámolását nevezi meg ilyenekül, jóllehet tudjuk, hogy mindkettő nem engedmény, sem vívmány, mert mindkettőhöz törvényes okaink vannak.

A kvóta bizottság különben a kiegyezés alapkitetésénél, mikor azon tényezők meghatározásáról és összevetéséről van szó, melyek a kvóta-arány igazságos megállapításának szolgálnak alapul, nemcsak finansziális, de kiváltkép gazdasági kérdést old meg. Mi lennének az elsők, kik örömmel egyeznének bele az osztrák részről támasztott kvóta felemelésbe, ha ennek alapjául hirdettet gazdasági fejlettség megfelelné a tényleges állapotnak. Minthogy azonban gazdasági életünk minden téren csak a legsivább képet tárja a dolgok melyére ható szemlélő elé, nem vagyunk hajlandók a merkantil gazdálkodást még azzal is támogatni, hogy csupa ál-sovinizmusból belemennék az ország terheinek könnyelmű felemelésébe.

A kvóta bizottság által a hozzájárulási arány megállapításul a következő tényezők veendőek figyelembe, mint a melyekből a egyedül állapítható meg igazságos arány. Hogy az osztrák részről oly sokat hangoztatott adóképesség egyedül nem képezheti a kvóta-arány alapját, azzal már tisztában vagyunk. Hogy Magyarországon sok adót fizetnek, az korántsem azt jelenti, hogy a magyar nemzet gazdaságilag az adóképesség arányában tényleg haladt; ez legfeljebb annyit jelent, hogy az állam igényei óriási mérvben növekedtek és az adóprás kintinően működik. Egész adórendszerünk különben csak államfinansziális tekintetekre nőtt ki, s mint ilyen, ügyet nem vet az ország tényleges gazdasági helyzetére. Egyedül az adóképesség nem szolgálhat alapul a kvóta meghatározásának, hanem ezenkívül kal-

kulnba bevonandó tényezők: a két állam kiviteli forgalma és az általános termelési képesség. A kvóta-bizottság feladata leend ezen három tényező egybevetéséből az igazságos kvóta meghatározására jutni. A számadathalmaz közlése helyett eredményképp megjegyezzük, hogy ezen három tényező egybevetéséből létrejött kvóta nem haladja meg a 30%-ot. Ez oly hatalmas feyyver a magyar kvóta-bizottság kezében, melylyel sikeresen visszaverhet minden követelést, feltárva egyuttal az ország siralmas gazdasági állapotát, melyet a merkantil-liberális politika cifra rongyokkal takargat, hogy saját dicsőségét hirdesse.

Biztosra vesszük, hogy a magyar kvóta-bizottság, mely nagyobb rész a szabadelvű táborból kerül ki, a hatalom érdekében mindent s az ország gazdasági érdekeiben pedig semmit sem fog tenni, a mi a kiegyezési kérdésben eddig bizonytalanságban tartott közvéleményre megnyugtatólag hatna. Ide, ugymint a kiegyezési tárgyalások egész komplexumát felölelő kérdések sikeres megoldásához, nemcsak az ország tényleges gazdasági helyzetének ismerete, hanem ennek kellő kifejezésre juttatása is kívánatos. Ezt pedig hiába követeljük az uralkodó párttól!

Közygylések.

Az elmúlt vasárnap a közgyűlések napja volt. Az ipartestület, a felsővárosi óvoda, a kath. legényelet és a kereskedelmi társulat számoltak be egy évi működésükről, a tagok élénk érdeklődése mellett. Részletes tudósításainkat az egyes gyűlésekről a következőkben adhatjuk:

Az ipartestület.

Több mint 200 iparos jelenlétében, a városház tanácskozó termében ment végbe a közgyűlés. Örömmel konstatáljuk, hogy míg számos városban állandó viszály dul az ipartestületek körében, nálunk meg van a kellő összetartás. A testület élén álló férfiakról ugyan kissé intenzívebb működést várunk az iparosok

érdekeiben, kiket az 1884. évi XVII. t. czikk ügyis száken látott el jótéteményekkel. Az előjáróság feladata megpendíteni oly eszméket és reformokat, melyek a kisiparosok helyzetét előnyösebbé tehetik. Legközelebb néhány kérdést szöbs fogunk hozni, így különösen a szövethetetek alakításának ügyét, mely nagy fontosságu az iparosokra nézve.

A gyűlésen Schlammadinger Alajos elnököt, a hatóságot Seidel Lajos főkapitány képviselte. Az évi jelentésnek, melyet dr. Sára Gyula testületi ügyész és titkár állított össze, és olvasott fel tudomásul vétele után a választást ejtették meg. Elnök ismét Schlammadinger Lajos lett; előjárósági tagok: Boross Sándor, Csitári G. Emil, Füzzy Márton, Havranek Antal, Heigerl Jakab, Héjy József, Hirtling Pál, Lakos Antal, Mayer Lajos, Máté Pál, Németh István, Noticzter Károly, Kubik Lőrincz, Orémusz József, Papp Sándor, Sützer Jakab, Rigler János, Sary Ferencz, Veihinger Sándor; számvevők: Barna Lajos, Frosch János és ifj. Róza Eerenz.

A közgyűlés elhatározta, hogy az aggyiparosok segélyalapját 6000 frtra kiegészíti, továbbá, hogy a vármegye alispánjához memorandumot intéz a vásároknál felmerülő szabálytalanság és éndetlenségek orvoslása végett.

Kimondották Gyurkovits Alajos alelnök indítványára, hogy az ipartestület a vámszerződés megújítása ellen állást foglal.

Amaz indítvány, hogy az ipartestületi hivatalos órák egész napon át tartsanak, vitára adott okot. Frosch János számvevő hangsúlyozta, hogy a változtatás az iparosok megterhelésével járna s ezért az indítvány elvetését javasolta. A többség Frosch felfogását tette magáévá.

A felsővárosi r. k. kisededővő.

A gondosan összeállított titkari jelentést, mely az egylet működésének minden egyes fázisáról számot ad, Magó Károly egyletti titkár terjesztette elő a következő bevezetés kíséretében:

Ha az emberi lélek nemes, vallás-erkölcsös érzelmekkel van ellátva, ezekben már birja ügy az egyén, mint az egyesekből alakult társadalom és nemzet is boldogulásának és lendő nagyságának alapfeltételeit. Ezen axiómából önként következik, hogy a nevelésnek és nevelési faktoroknak az értelmi nevelés mellett kiváló figyelembe kell részesíteni az érzelmi nevelést is. S így elmondhatjuk, hogy csakis az a nevelő végez igazán szerencsés és eredményteljes munkát, a ki e kettőt helyes összhangban ügy képes fejleszteni, hogy később — az ember önálló korában — az érzelmi, kedélyi nevelés által ifju korban megszerzett nemes érzelmek szabják meg az egyén minden cselekedetét. Hiszen köztudomású dolog, hogy gyermek- és ifjukorunk benyomásai maradandók szoktak lenni egész életünkre és cselekedeteinkre nézve. A gyermek- és ifjukorban lelkünkbe vésődött érzelmei nemes szikrája gyújtja meg t. i. azt a szövétéket, a melynek fénye dereng cselekvéseink nem ritkán labirintok között vezető utain később is mindenkor. S ha ez a fény, ez a világosság intenzívását a minden jó, szép és igaz iránt lelkesedni tudó nemes szívtől nyeri: akkor a létért való nagy kiüdelemben s ebben találja fel biztos fégyverét az ember az igazságos győzelemhez.

A gyermek — a nevelés első faktora: a szülői házon kívül — első nyilvános nevelését a kisededővő-intézetben nyeri. Igen fontos tényező ezért ezen intézet: mert ez van hivatva a kisededővő-értelemnek az első tápot megadni, s a szenge lélekbe a helyes és lelkiismeretes vezetett nevelés által az első nemes érzelmeket is beoltani. Azért az emberiség mely háláját és forró köszönetét érdemlik meg azon egyesek vagy társulatok, a kik, illetőleg a melyek a kisededővő megvédése és helyes nevelése érdekében, már akkor, a midőn még a kisededővő törvényileg elrendelve sem volt, tisztán az emberiség boldogulásáért hevülő nemes szívük sugallatából kisededővő-intézeteket állítottak fel.

midőn a mi házigazdánkat éltetem." Vagy: "Uraim, éljenek a hölgyek!" Ezek az urak nem toasztvirtuozok ugyan, de jölteví a társaságnak, kikkel szivesen kocoztunk.

Nem kellemes dolog a szenvedélyes, de rossz toasztozó mellett ülni. Különösen részvétreméltó az a hölgy, a ki ilyen mellé jut. Amig rájön, hogy az mire készül, kénytelen elmeháborodottan tartani. Mert a toaszttól terhes ur, hol a só-, hol a paprikatartót bizgatja, a szája folyton némán mozog, gyakran nagyokat iszik (a bátorsággeltetés okából) sóhajtoz és fesseleg a székén. Hasznát csak akkor vehetik, ha megszülte fölköszöntőjét.

Minden körnek megvan a maga hivatalos toasztozója, kit megszoktak hívni, hogy valamelyik kiválóbb vendéget egy hosszabb beszédben üdvözölje. Rendesen ugyanazt a beszédet mondja el, már szinte gépiesen, de azért virtuzus hírében áll. Az illető asztaltársaság rendes vendégei számára ez unalmas dolog, a toaszt-művészet azonban nem vesz tudomást erről.

Még rettentesebb a verseket rögtönző a szta li költő Ismerek néhány példát e veszedelmes fajból, kit a pokolba kívánunk kirimieivel, de kénytelenek vagyunk mosolyogva hallgatni. Ha ezeket a verseket később elolvassuk, hajunkszála égnek állana a sok sületlenség miatt. Ezeket a pecsenye-troubadurokat a vidéki társaságok nagyon becsülik s különb kultóknak tartják, mint Vajda Jánost, ki asztalál versben sohasem toasztozott. Mily helyt megjelenik, türelmetlenül várják, hogy mikor nyergeli meg pegazusát, s kellemes moraj támad, ha föllállván, megszólal. — "Ezt hallgassa csak!" figyelmeztetik az idegent s

mit a „költő” ur lerímeli a csillagos eget is, az egész társaság lélegzetfojtva hallgat, végül dörgő éljenekbe tör ki, annak jeléül, hogy tudja: mily kolozásos nehéz dolog, rimeket rázni ki a szalonkabát, vagy frakk ujból.

A toasztozás bűnében sok házigazda is vétke. Ha ő maga okosan és szerényen hallgat, a különben szenvedélyes toasztozók sem üritik ki lelki-tartalmukat. De van sok oly ház, melyben a toasztozás kiirhatatlan. Itt a gazda maga viszi a szót, s mindig akad támogatója, ki öblös hangon harsogja X. vagy Y, ur fölébe: „Hát ön nem beszél?” — „Ne kéresse magát oly sokáig.” A szerencsétlen megtámadott még nyakon sem ütheti jóakaró buzdítóját, hanem az általános „halljuk” kiáltásokra kénytelen legjobb falatját a tányéron hagyni s éltetni a háziasszonyt vagy háziurat.

Az igazi toasztozó röviden szokott beszélni; humort vegyít a komoly mondani valójához is, s ponttel zárja be beszédét. Ha már többen szólottak előtte nem lopja az időt. Sokszor láthatunk bankettek végén egyes urakat, kik állva gesztikulálnak és mondanak valamit, de senki sem figyel rájuk. Szomszédjai megszánják és „brávo”-t kiáltanak, mire a többiek is éljeneknek, anélkül, hogy egy árva szót is értettek volna beszédéből.

Németség egyes városában már alakultak „nem toasztozó egyletek”. A példát nálunk is bátran lehetne követni. Mielőtt azonban belépnek egy ilyen egyletbe, engedjék meg, hogy éltessem a hölgyeket. Mert a hölgyek, hála Istennek, nem szoktak toasztozni.

(b. a.)

Ilyen eredete van nek. Közgyűlés a mi „Felsővárosi római, kath. kisdévodó-egylet”ünknek, illetőleg óvodánknek is; mely ma immár fennállásának egy deceniumát ünneplheti, lévén e mai közgyűlése a tizenegyedik. Kedves kötelességet vélek azért teljesítenem, midőn ezen titkári jelentés kapcsán a tíz év alatt óvodánkban gondozott kisdédek és azok szülői nevében halás köszönetet fejezek ki azok iránt, kik áldozatkészségük és buzgó ténykedésük által óvodánk és egyletünk létfenntartásához és felvirágztatásához hozzá járulni szívesek voltak. És itt első sorban egyletünk kegyes védnökét: Prifach József nagyprépost ur ömlesztőségát kell felemlítenem. Ő volt u. i. az a bökényi Macenás, a ki áldozatkészségével megvetette alapját a felsővárosi óvodának; ő az, a ki azóta is minden évben oly összeggel járul annak fenntartásához, a mely lehetővé teszi azt, hogy az egylet nem kénytelen anyagi zavarokkal küzdeni magasztos missziója teljesítése közben; s ezen nagy jótéményei által ő az, a ki a felsővárosi kisdédek számára emelt kisdévodá által megvalósította isteni Üdvözítünk ezen szent mondasát: „Engedjétek a kisdédekhez hozzám jönni!” Mindezekért, egyletünk nem jubilálhatja meg jobban és méltóbban 10 éves fennállását, mint azon imaszertű hő óhajjal, hogy: Aldja meg a kisdédek jószág Istene ő méltóságát minden javával és kegyelmével, s ajándékozza meg tartós egészséggel, hogy áldásdús élete üdvös alkotásában atyai jószág szíve még soká, igen sok gyönyörködhessék!

Halás köszönettel alóznuk továbbá a nemes városnak, mely évenként 300 frt segélylyel járul óvodánk fenntartásához, s végül mindazon jótévedőinknek, a kik közreműködtek óvodánk felállításában s azóta is, 10 éven keresztül, anyagi és szellemi támogatásban részesítették egyesületünket.

A jelentés főbb pontjai a következők voltak: Az egyesület a múlt évben 2 választmányi és 1 közgyűlést tartott. Az elhunyt Liszits István helyét ideiglenesen Antal Józseffel töltötték be. Karácsonyfa ünnepélyt rendeztek Prifach József védnök jelenlétében. Szöllősy Etel óvodónő fizetését 500 frtről fölemelték 600 forintra.

Beiratkozva volt az óvodába 160 növendék és pedig 69 fiú és 91 leány, kik közül a legkisebb volt 2 1/2 éves, a legidősebb 8 éves. Az egészségi állapot kielégítő volt.

Az egyesületnek van 45 alapító-, 36 rendes- és 27 pártoló tagja. Az alapítók közül Stchl Alajos és Liszits István elhunytak. Az anyagi helyzet kedvező. Bevétel volt: 2438 frt 42 kr., a kiadás 856 frt 72 kr. a pénztári maradvány 1581 frt 70 kr.

A jelentés felolvasása után megválasztották Antalt Józsefet az óvodá gondnokának, Pallér Kelemt, K. Horváth Józsefet és Sany Ferenczet választmányi tagokká.

A katolikus legényegylet.

A kath. legény egylet d. u. 5 órakor saját helyiségében tartotta évi rendes közgyűlést Gremserger István elnökle alatt. A lelkes elnöki megnyitótól után Látics György alelnök olvasta föl a múlt évről szóló jelentést, mely beszámol az egylet működéséről, és jótévedőiről halás szavakkal emlékezik meg.

Ez után az új tisztikar választatott meg. Dékánok lettek: ifj. Kern Péter és Hollósi Ferencz; könyvtárnok: Engelmann István; főrendező: Kipbe Árpád; rendezők: Engelmann István, Csizmadi Nándor, Petricz Sándor, ifj. Maizer János, Mernyei Dénes. Zászlótartó: Hajós Dezső. Az igazgató választmány összeállítására szűkebb körű bizottság küldetett ki.

Felolvastatott az egyleti leltár és az 1895. évről szóló pénztári jelentés. Bevétel volt 759 frt 13 kr. Kiadás 627 frt 09 kr. — maradvék 132 frt 04 kr. Az egylet vagyona 1401 frt 60 kr.

Alelnök indítványára határozatba ment, hogy az egylet pártfogója Szt. József tiszteletére ünnepet rendez és a nyárfolyamán millé-

niumi ünnepélyt tart. Továbbá hétfőn és csütörtökön az egyleti tagok számára szokásos tanfolyamok előadások tartatnak esti 8—9 óráig.

Elnök buzdító szavai után, melylyel a pártoló és működő tagoknak meleg köszönetét nyilvánította és a nemes eszme fölkarolására serkentette, a közgyűlés véget ért.

A kereskedelmi társulat.

A közgyűlés a kereskedelmi akadémiában tartott meg, Herczeg Ignác elnökle alatt, ki a távollévő Pápai Nándort helyettesítette.

Dr. Szabady József titkári felolvasta a lefolyt évről szóló titkári jelentést, mely gondosan egybefoglalja a társulat működésének minden egyes mozzanatát. A betérjesztett pénztári számadásokat rendben találták s a fölmentvényt megadták.

Végül a választásokat ejtették meg és pedig az elhunyt elnök helyére Wertheim Ármint választották meg, választmányi tagoknak pedig újból Felmayer Károlyt, Kováts Károlyt, Karl Józsefet, Sommer Mór és Weber Károlyt.

A magyar panamák könyve.

(Levél a Szerkesztőhöz)

Több röpirat látott már eddig napvilágot, az egyik pro, a másik contra. Az egyikben az Igazság tündököl, a másikban a Hamisság törekszik azt elhomályosítani. Egyikben a Hamisság üti fel fejét, a másikban az Igazság diadalmaskodik. Egyiket egy konzervatív írja, a másikban a liberális a konzervatívot megczafolni akarja. Így jelentek meg a röpiratok és ki tudja, még hányszor fognak megjelenni?

Egy azonban még mindig késik. Magyarország vize eddig zavaros volt, melyben boldog-boldogtalan halászott — és pedig egyik másik igen nagy sikerrel. Az egyházpolitika azonban megtisztította a vizet és egymásután veti fel a viz az utálatos delgokat, a magyar panamákat.

Miklós vicinális vasuton robog ki a főispáni székéből, Luczenbacher hajón menekül a főrendiházi szavazás elöl; Perczel Haas companistája, Svastics Chesnyák ellensége; és most jönnek a nagy urak, az ős vérből származó új grófok, az ujdonsült bárók, a gomba módra termett új nemesek serege, stb.

Kell-e még több is e szép dolgokból? Nem fordul-e el minden igaz hazafi utálattal mindezekről? Fájdalom, hogy így van, de hiszen másémt most már nem lehet, mintán a büszke magyar viselt dolgait a külföld is bámulja, ocsárolja. Kallott ez nekünk?

Csináljunk hát csak a panamákat, ha nekünk az anyira tetszik. Hiszen látjuk azt, hogy mily sorsban részesülnek! A képviselőház felszínre hozza, letárgyalja egyszerűen, mert igen könnyen minden „elválasztatik”. A lapok az elválasztást megörökítik, csakhogy addig olvassák ezt is, míg friss ujság, azután a sajtos boltjába kerül. Ezzel aztán végeztünk a panamákkal? Nem! Ha már egyszer elkezdjük, folytassuk, tartssuk féken a nyakunkra nővő liberalizmust. Vessük szemük elé, ime a ti életek a panamák mindene!

Ezt pedig, hogy meglehessük, a panamákat összegeznünk kell, egy röpiratban kell a világban szét bocsájtani; hadd újuljon fel, a mi történt, hadd gyalázzák a mi valóban megtörtént! A röpirat ezime a legalkalmasabban viselhetné e czimet „A magyar panamák könyve.”

Hol vagytok ti röpirat szerzők? Ha már annyit megtudtatok írni, irjátok meg ezt az egyet is! Nem kell kutatnotok, mert hiszen

most történt még csak, a történeteket kell csak összegeznetek. Fáradtságok nem vész kárba, jutalmatok lesz röpiratotoknak mind szélesebb körben való olvasgatása.

Kemete.

Telefon-jelentések.

Képviselőház.

Budapest, márcz. 4. (Saját tud. telefonjelentése.) Az indemnity folytatolagos tárgyalásánál Szapáry Gyula gróf kijelenti, hogy ennek a kormánynak nem szavazza meg, mert a választások tisztasága nincs biztosítva s a kormány illetéktelen befolyást gyakorol a közigazgatásra.

Hock János igazat ad Szapárynak, ugyszintén Vajay István, ki felemlíti a stomfai és giráltyi választásokat.

Kapotsfy Jenő hasonló szellemben szól az indemnity ellen, s kifogást emel a kiegyezési tárgyalások menetét illetőleg, melyek újabb megterhelhetésre fognak vezetni.

Sim a Ferencz szintén megtagadja a hozzájárulást és a néppárt működéséről helyeslőleg emlékezik meg.

Lukács László pénzügyminiszter hangsúlyozza, hogy az indemnity nem csupán a kormánynak, hanem az országnak szavaztaik meg.

A vita bezáratván, a ház felállással szavaz, s a többség elfogadja az indemnityt. Ezután folytatták a budget-tárgyalást.

Sporzon Ernő után Zichy Jenő gróf panaszkodott, hogy nálunk békóba verik az ipariügyeket.

Kossuth Ferencz felszólalását az elnök félbeszakította, mert nem a szőnyegen levő pontról akart beszélni.

Boda Vilmos a sárbogárd-szegzárdi vicinális vasut ügyeit, annak nyomorúságos helyzetét ajánlotta a miniszter figyelmébe.

Táviratok.

Az új ref. püspök.

Budapest, márcz. 4. (Saját tud. táv.) Ma bontották fel a dánántuli ref. egyházakból beérkezett szavazatokat. A többség Antalt Gábor ácsi lelkészre esett, ki a dunántúli kerület megválasztott szuperintendensének jelentetett ki.

Főherczeg a ravatalon.

Bécs, márcz. 4. (Saját tud. táv.) Albrecht Salvátor főherczeg koporsóját ma tették az udvari plébánia-templomban ravatalra. Beszentelés után a közönségnek megengedték a bemenetelt. Számos épületre gyászlobogó van kitűzve.

A kifütyölt elnök.

Nizza, márcz. 4. (Saj. tud. táv.) Faure Felix köztársasági elnököt a Massena-téren kifütyölték. A rendőrség két tüntetőt le tartóztatott. A tüntetésnek nincs komolyabb jelentősége.

Városi és vidéki hírek.

— **A megyei bizottsági tagválasztásokról** közölt tudósításunk kiegészítésül Zámolyi levelezőnk az alábbiakat írja: Zámolyon febr. 27-én ejtett meg egy leköszönt megyei képviselő helyébe egy újabbnak választása. A választás szép rendben folyt le s a négy jelöltre beadott 146 szavazattal Perl Jenő Zámolyi segédjegyző választott meg. — Magáról a választásról, bár az minden zavar nélkül folyt le, nincs sok mondani való; — egy momentum azonban különösen megérdemli az említést: ugyanis a Zámolyi kis róm. kath. hitközség választói eljárásában megnyilatkozott a várvárt új rend. A kath. választók — kik a Zámolyi 222 választó között csak harmincz és néhányan vannak — a korábban is most is nyert okos, higgadt és szeretetteljes felvilágosítások folytán, — igen csekély kivétellel — tartózkodtak minden választási mozgalomtól, nem vettek részt a mai időben elmaradhatatlan itatásokban és korteskedésekben. A választás megkezdésekor együttesen megjelentek a község-házán beadták szavazó-jegyüket, s csendesen, a mint jöttek, távoztak és saját dolgaik után láttak. Szavazatot adott közülök mintegy huszonhat választó és ezekből S z a b ó Gyula helyettes plebánusra huszonegyen szavaztak. — Ez összetartás feltűnt az egybegyűlt választóknak s itt-ott helyeslést is lehetett észrevenni. Az elmaradottakat leginkább betegség gátolta a szavazásban. Zámolyon ekkorig még nem volt a katolikus választók közt ily szép egyetértés és összetartás!

— **Duna-Földvár a milleniumon.** Duna-Földvár is — mint levelezőnk írja — kivészi a részét a milleniumból. A város nagyobb-szerű alapítványt létesít valami kulturális célra, azonkívül ez év őszén talán megnyitja új polgári iskoláját. Vasútja is ez évben épül ki, úgy hogy a forgalomnak való átadása is még tán ez évre esik.

— **A budapesti kath. kör** e hó 3-án tartotta évi közgyűlését, melyen gr. Wenckheim Frigyeset választották meg tiszteletbeli elnöknek. A gyűlésen Esterházy Miklós Móríc gróf elnökölt és emelkedett szellemű megnyitó beszédet tartott. A körnek 11.772 frt készpénze van. Mult évben 8562 frtot vett be s ugyanannyi kiadása volt. A kör saját háza számára a telket már megvették, s az építéshez a tavaszszal már hozzáfognak.

— **A vadászok áthelyezése.** A városunkban állomásozó 24-ik vadászszázalókat — mint értesülünk, az ősz folyamán Galicziába helyezik át.

— **Sorozás Székesfejerváron.** A sorozó-bizottság Székesfejerváron a jövő hónap 27-étől 31-ig, tehát 4 napon át fog működni. Ezen sorozás alá az 1875., 1874. és 1873. évben született ifjak fognak kerülni.

— **Jótekonyczéli hangverseny és színelőadás.** A székesfejervári kereskedő ifjak társasköre saját könyvtára javára a szintársulat tagjainak közremöködésével márczius 5-én a színházban hangversenyt és színelőadást fog tartani. A műsor következőképen van összeállítva: I. Szakasz. 1. „Kewlaari búcsú.” Heinétől. Szaválja: Frank Ödön. 2. „A boldogtalan asszony.” Magánjelenet. Előadja: Tárnoky Gizzi. 3. „Dalok.” Eneklí: Dayka Balázs. 4. „Szép Ilonka.” Költemény Vörösmarty Mihálytól. Szaválja: Holéczy Ilona. 5. „A Csók.” Couplet. Eneklí: Csongori Marska. II. Szakasz. „Parasztbecsület.” Nagy opera 1 felvonásban. Irta: Mascagni. Fordította: Radó. Személyek: Petrik Agnes, Réthi Lina, Kantai Teréz, Nagy Gyula, Mezei Andor. Jegyek a Társaskörben előre válthatók.

— **Gondnokvári alá helyezett ügyvéd.** A székesfejervári ügyvédi kamara közölte, hogy Meszlenyi Lajos székesfejervári ügyvédet elmebetegség következtében történt gondnokvári alá helyezése miatt az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette s irodája kezelésével dr. F. J. Ferencz székesfejervári ügyvédet bízta meg.

— **Elítélt sikkasztó.** A budapesti törvényszék Deutsch Muki czecei születésű ügynököt sikkasztás miatt 1 napi fogházra, 1 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanannyi időn való elvesztésére ítélte.

— **Áthelyezés.** A igazságügyminiszter Polgár Béla vaali kir. aljegyzőt a nagyváradi kir. törvényszékhez helyezte át hasonló minőségben.

— **A magyar viselet.** Az a mozgalom, melyet városunk fiatalosága indított meg a nemzeti ruhaviselet tárgyában, élénk viszhangot kelt a polgárság körében is. Remélhető, hogy Székesfejervár tüzsgyökere magyar polgárai követni fogják Veszprém példáját, hol nagy lelkesedéssel elhatározták a magyar ruha-viseletét május 8-ától kezdve. A helybeli ideigl. szervező bizottság márcz. 1-én tartott ülésén felhívást bocsátott ki, melyben az eszme támogatására a következők kértettek föl: Fiáth Miklós br. főispán, Tóth Aladár orsz. gyűl. képvis. Havranek József polgármester, dr. Árkay Antal, Barabás Albert, Borostyán Sándor, Bobik Ignác, dr. Csöppenszky Mihály, dr. Fiáth György, dr. Faludi Miksa, dr. Garda Samu, Homolya István, dr. Kégl György, dr. Kövessy István, dr. Kerekes Lajos, Korniss Boldizsár, Keglovits Dezső, dr. Kuthy József, dr. Kovács Zoltán, Kunos Gyula, Kovács Alajos, Laufner Ferencz, dr. Major Ferencz, Maron Istv. Nagy Ignác, Pallér Kelemen, Pete Dani, Pfinn István, Polcz Péter, Szüts Artur, Stephány Béla, Seidel Lajos, Schmiéd Raimund, Tóth Artur, Vértessy Géza, dr. Vass Bertalan, Wildenauer János, Wolf Agoston. A bizottság legközelebb e hó 8-án d. e. 11 órakor ülést tart a Szt-István-utca 1. sz. házában.

— **A székesfejervári állami anyakönyvvezető.** Tudvalevő, hogy a mi városunk területén külön állami anyakönyvvezető működik és pedig február 1-je óta. A város azonban az anyakönyvvezetői hivatalt ellátta fűtéssel, világítással és szolgálval, abban a reményben, hogy a belügyminiszterium a kiadásokat megtéríti. Miután Perczel Dezső belügyminiszter nem siet kiutalványozni a költségeket, a polgármester kénytelen volt felírni hozzá, hogy intézkedjék az eddigi költségek megtérítése és a dologi kiadások ezutáni fedezése iránt. A törvény világosan megmondja, hogy az állam által szervezett anyakönyvi hivatalok kiadásait nem lehet a város nyakába varrni. Nekünk nem volt rá szükségünk, gondoskodjék tehát róla a belügyminiszter.

— **A megyei árvalház** tudvalevőleg létre fog jönni, de hogy hol, az még nincs eldöntve. Eddig Székesfejerváron kívül Martonvásár és Ráczalmás volt kombinációba véve. Legújabbban Olteanu Sándor kálozi birtokos tett ajánlatot, hogy a tulajdonát képező Zichy-féle kastélyt, parkot, erdőt és gyümölcsös kertet mérsékelt áron átengedi e célra. Káloz a sár-bogárdi állomástól mindössze 3/4 órányira fekszik, s a vidéke igen egészséges. Az ajánlat fölött a megye rendkívüli közgyűlése nemsokára dönteni fog.

— **A ravasz hold.** Luna urfi tréfás természetű és megbizhatatlanságánál fogva gyakorta tévútra vezet a benne hívőket. A helybeli gágyár is szerfölött nagy bizalommal viseltetett a méla hold iránt, annyira, hogy mikor Luna ur kellő fényességű ábrázattal szokott a naptári elnevezés szerint holdtöltekor lemosolyogni: tökéletesen rábízta az éjjeli világítást. S a szerelmek és szelid patronusa a legutóbbi napokban rútul viszált a meg nem érdemelt bizalommal, hogy községünkben fejezzék ki magukat: becsapta a gázokat. Azok már három nap óta a legjobb reményben spórolták a gázt, és a ravasz hold következtében elbujt minden este a legvastagabb falba mögé. Igy aztán, az utcázók a legtartósabb fekete posztót is megazgyemítő sötétség uralkodott, ugyannyira, hogy a színházból hasztérő

közönség csak folytonos gyufaszál gyújtogatás mellett volt képes magát az éjjeli sötétségben átlátni. Veszdelmek-től megóvni. A ravasz hold eme máltáin eljárása, természetesen haragra gyújtotta a gágyár igazgatóját, és mag a tegnapi nap folyamán jegyzőkönyvileg bizalmatlanságot szavaztak az államos holdnak.

— **A mohácsi-vész emléke.** A mohácsi szoborbizottság elhatározta, hogy a Cseleptak mellett levő régi emlékkövet restaurálják. Mohács városában pedig nagyszerű szobrot emelnek, melyre az országos gyűjtést erre legközelebb megindítják, s az erre vonatkozó a magyar nemzethez intézendő felhívást a fővárosi és vidéki lapok utján mielőbb közzé teszik. A szobor-bizottság védnökévé Kardos Kálmán főispán, díszelnökké Szily alispán, elnökévé Sepács József városbíró és Németh Lipót ügyvéd, jegyzővé dr. Hézár Sándor választott meg.

— **Hajtsza a kath. papok ellen.** A liberális kormány a hűséges kir. ügyészségek által gyönyörűen iparkodik pacifizálni a kedélyeket. Egymásután hurcoltatja vádlottak padjára azokat a kath. lelkészeket, kik fölemelni merészelik szavukat az új rendnek nevezett zaklatások ellen. Csak nemrég ítéltek el Knezsits ráczevei káplánt, most újabban Rudolf Mátyás szászvári (tolnamegyei) káplánt fogták porba. Az ügyészség a kormány ellen elkövetett nyilvános becsületsértés vádját elena. Az indítvány fölött e napokban fog határozni a pécsi törvényszék.

— **Az egyéves önkénytesek aktiválása.** A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy azokat a volt egyéves önkényteseket, kik a ténylegesítésre törekedtek és most próbaszolgálatot teljesítenek, saját kérelmükre a csapat parancsnok azonnal a nem tényleges viszonyba helyezhetik. Ha a próbaszolgálatot teljesítő volt egyéves önkéntes használhatatlansága kétségtelen, akkor anélkül, ha az illető nem is kérné a dandárparancsnok beleegyezését, a csapatparancsnok azonnal a nem tényleges állományba helyezheti. Mindkét esetben azonban a csapatparancsnokoknak a hadügyminiszteriumnak kell jelentést tenniük.

— **Harc a korcsmában.** Säreghesen — mint levelezőnk írja, — márczius 1-én, amíg a jó reformátusok az Isten igéjét hallgatták a templomban, addig az erkölceiben megmetyezyezett säreghesi fiataloság egy része, a kik 17-én mennek majd a sorozásra, előzlelölül egy kis háborút rögönöztek a korcsmában. Villogtak a kések, ásók és kaszák. Volt leharapott fül és két hejyen kilýukasztott has. Bakos Jánost ugyanis hasba szurkálták, hogy ölbe kellett hazavinni, ahol sebet bevarta az orvos. Életben maradásához azonban semmi remény. A hős és teljesen ittas hadifalánták, a hadi operáció befejezése után azon véresen, nota-szóval jártak be a falut, hogy megbámulják az ő hősiességüket. E véres összetetés elözményeül azt suttogják, hogy Farkas Mária biztatta volna fel mostoha fiait: Bors Pétert és Bors Jánost, hogy boaszulják meg magukat Bíró Istvánon, tulajdon vején, mert leányának, ki a tavaszszal ment férjhez Bíró Istvánhoz, valami vagyoni kérdés miatt el kellett hagynia a férj házt. A két Bors csakugyan Bíró Istvánra tört barátaikkal; de mikor Bakos János, az ő rokonának életét veszélyben látta: annak segítségére sietett, s így lön ő az áldozat, míg a kiszemelt Bíró István épen került ki a harczból. Elszomorító és mélyen megbót-ránkoztató az a nemtörődömség, a melylyel úgy az egresi lakosok, valamint az eliljáróság az ilyen harcokat végigszemléli. Nem az első ily eset ez már és nincs soha egy tiltakozó szó, vagy karhatalommal való beavatkozás; itt bátran lehet gyilkolni, bizonyára nem fogja benne senki sem megakadályozni.

— **Jótékonyág.** A székesfehérvári takarékpénztár a helybeli jótékony nő-egylet pénztára javára az idén is 200 forintot kegyeskedett ajándékozni; fogadja a nemes adományáért az egylet részéről legnagyobb köszönetet Reé Istvánné pénztárnok. — A székesfehérvári városi takarékpénztár, mint minden évben, az idén is 10 forintot volt kegyes a kath. legényegylet csaljaira adományozni; melyért ezután is hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Névmagyarosítás.** Moód Lajos csósi (Fejérmegye) születési, sátoralja-újhegyi lakos vezetéknevének „Vándorfi”-ra való átválttatását a belügyminiszter megengedte.

— **Felolvasó estély.** A felsővárosi szt. Sebestyénről nevezett fiók kath körben f. hó 1-én Chay Antal karkaplán felolvasást tartott: „A társadalmi szervezkedés szükségességéről.” A tagok szép számmal voltak jelen s a felolvasást élénk tetszéssel fogadták.

— **Birtokvétel.** Gróf Zichy Jánosné lángi nagy birtokos megvette Lord Bertalan csósi birtokát 188,000 forintért.

— **Gyermekgyilkos anya.** Etyekről írják lapunknak, hogy ott a mult hó közepén Ritter Ferencz, Veráz nevű leánya egy leánygyermeket szült, s hogy szegényét a világ elől elrejtse, a szülés után rögtön megfojtotta a magzatát. Szülői s a szomszédok előtt azonban gyanusnak tünt föl a leány viselkedése. Miután határozott váddal föllépni nem mertek, névtelen följelentést tettek írásban a községi orvosnál és a községházán. A vizsgálat azután kiderítette a főnőbb elmondottakat. A kis hulla hollétét is csak két napi vallatás után fedezte föl az elvetemedett anya, ki febr. 28-án szálítottak el a csendőrök Vadalba.

— **Megszűnt járvány.** Az ettyeki kised-óvoda és az első elemi osztály a kanyaró megszűntével hatóságilag márcz. 1-sőre ismét átadott rendeltetésének, két havi szünet után.

* Nagy választék női confectionből! Kész női felöltöket már a tavaszi saisonra külföldi első forrásokból megkaptam. Ezen czikkekre különösen az idén is nagy sulyt fektetek; arról előre biztosíthatom, hogy ugy divatoságánál, mint jutányos áránál fogva e czikke nemhogy helyben, de a fővárosban sincs concurrensem. Nagyrabecsült figyelmébe ajánlva üzletemet, maradok tisztelettel Steininger Sándor.

Kelőre magyar.

(A kereskedelmi akadémia keleti kirándulása.)

A mióta a keleti vasutak kiépültek, a hazai kereskedőkörök nagy figyelemben részesítik a Balkán-félszigeti államokat. Maga a kormány is támogatja a törekvést, melynek célja: piacot találni portékaik számára Belgrádtól le Konstantinápolyig és Szalonikáig. Kereskedelmi akademiáink csaknem évről-évre kirándulásokat rendeznek a keletre, hogy a növekedék némi impressziókat nyerjenek az Oriens sajátosságairól.

Az idén a székesfehérvári kereskedelmi akadémia növendékei járják be Bulgáriát és Konstantinápolyt. A program érdekes utazást ígér a résztvevőknek de kissé sablonszerűen van összeállítva. Több jut a szemek, mint a tapasztalatoknak, holott ennek az utazásnak célja nem a turistai szórakozás. A dunai ut Várnáig elmaradhatott volna, mert az ifjak a Vaskaputól egész Ruszcsukig mit sem láthatnak és tanulmányozhatnak, mint legfeljebb a magukkal vitt 32 leveles bibliákat. E helyett célszerűbb lett volna több időt szentelni Konstantinápolynak és kirándulást tenni Szalonikába, mely jelenleg a levantei kereskedés legfontosabb pontja. Mulasztásnak tartjuk, hogy a megálló helyek közé nincs fölvéve Filippopol, Kelet-Rumelia fővárosa. Az utazás rendezőinek tudniok kell, hogy Bulgária kereskedelmének központja nem Szófia, hanem a Mariczamenti ősi város. Itt volt az első bolgár

kiállítás is 1892-ben, s itt találhatók a legnagyobb raktarak. Egy napot bátran tölthettek volna e városban, hol a kereskedelmi muzeum képviselősege szolgált utbaigazításokkal.

Az egész utazás két hetet vesz igénybe. A ki teheti, ne mulassza el részt venni benne, mert egy új világot lát föltárulni a tarka, szingazdag, érdekes keleten.

A részletes program a következő:
Márcz. 24-én 6 órakor este indulás Bpestre, onnan 10 órakor tovább utazás gőzhajón Belgrád felé; Belgrádba megérkezés 25-én este 10 órakor, alvás a hajón; tovább indulás 26-án reggel Orsova felé a Kazán szoroson és a Vaskapun keresztül. Megérkezés Orsovára 26-án d. u. 3 órakor. A koronázási kápolna, a Vaskapu megtekintése. 27-én reggel az Aldunán, Widdin, Rahova, Nikápoly, Sistova. Kalafat érintésével 28-án reggel 8 órakor érkezés Ruszcsukba. A város megtekintése, átrándulás Romániába, Giurgewóba; a ker. muzeum kirendeltségének meglátogatása. 29-én reggel 9 órakor vasiton Várnába. Megérkezés dél után 3 órakor. megtekintése a történelmi nevezetességi csataterék. Alvás a Loydhajón, a melylyel Konstantinápolyba indulnak. Megérkezés Konstantinápolyba márczius 30-ikán este. Márcz. 31. ápr. 1. 2. p. tartózkodás Konstantinápolyban. A város összes nevezetességeinek tervszerinti megtekintése, a mihez a cs. és kir. nagykövetség útján az engedélyek már ki is kérétek. Átrándulás Kis-Ázsiába, esetleg ha az időből kifutja Rodostóba. Ápr. 4-én este visszaindulás a keleti vasuton, 5-én délután megérkezés Sopiába. A város nevezetességeinek, valamint a ker. muzeumnak megtekintése. Április 6-án délután továbbutazás Belgrádba. Ápril. 7-én Belgrád megtekintése. Ápril. 8-án reggel hazautazás, megérkezés d. u. 1/2 5 órakor.

Irodalom és Művészet.

A „Katholikus Hívtelmei Folyóirat” februári 2-ik füzetének tartalma a következő: A mi otthonunk Pozsonyban. Irta Onokrotalusz. A kath. hírlapírásról. Irta Keményfy K. Dániel. A lelkipászor. (A politikai társadalmi és gazdasági téren). Holenczer Istvántól. A kath. autonómia. Irta T. Pelikán Krisz. Megérték csarnoka (Swetichin Zsófia) folyt. Protestáns Szemle. Esztergomtól Irodalom. Vegyesek. A lelkesz titka, vagy a gyónási titok sérthetlensége. (Egy iv kath. reg. melléklet) kilenczedik iv. Új megrendelőinknek az előbbi ivet ki megküldjük. Szives figyelmébe ajánljuk a kath. olvasókörzönségnek e vállalatot annál is inkább, mert legaktuálisabb kérdésekkel foglalkozik. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető: a szerkesztőségben. Pozsony, ferencziéknél.

Agglegények keringője. A helybeli közönség már ismeri azt az ügyes kompozíciót, mely Jambor Zsigmond zenetanár szerzeménye. Most megjelent Bárd Ferencz bpesti zenemű-czég kiadásában, zongorára letéve. A csinos kiállításá kotta ára 1 frt. Kapható helyben Klökner József könyvkereskedésében.

Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás című díszmű 5-ik, kiválóan szép füzettét vették, mely sikerült képekkel mutatja be, a csorsztyni sziklasort Galiczia határán, a turdai hasadékok, Törsvárt, Bártfa furdót, Ungvár látóképét, a szuljini kaszkadok, Torozsó városát, az előtérben az ottani népviseletben bemutatott lakodalmas menettel. A fő- és székváros képei közül: a Duna-korzó palotasoraival, a Császár- és Lukács-furdók, a magyar kir. államvasutak arkádpalotája, a Múcsarnok, újabbban Plasticon és a zeneakadémia palotája fonszges pompája a főváros építészeti remekeinek. Az ezredéves kiállítás három képe: A kereskedelem-, pénz- és hitelügy csarnok, a kiállítási falu temploma és háza és az erdészeti csarnok méltó folytatása az előző füzetekben bemutatott kiállítási építkezéseknek. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-kört 38. „Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás” egyes füzeteinek ára 40 kr., tehát az egész, 12 füzettől álló díszmű csak 4 frt 80 krba kerül.

Munkabér és sztrájk címmel csinosan kiállított füzet alakjában megjelent dr. Vucshic Gyula nagyváradi theol. tanárnak és a felolvasása, melyet február 9-én tartott a kath. legényegyletben. A nehéz tárgyat alaposággal

és keresztényi szempontból ismerteti, meghatározván, mi a munkabér, mikép felel meg a méltányosság követelményének, milyének a mostani állapotok, honnét várhatunk segítséget. A sztrájkot elítéli, s figyelmezteti a munkásokat, hogy erőszakot tartózkodjanak. A jeles művecke ára 15 kr. s kapható Nagyváradon a Szent-László nyomdában.

Művészeti lapok. Ez a gazdagon illusztrált lap a kiállítás ismertetését tűzte ki célul. Az eddig megjelent számok a czélnak valóban meg is felelnek. Megjelen minden hó 1. 10. és 20-án. Előfizetési ára félévre 3 frt, mely Budapest, állóit-ut 25. szám alá küldendő.

A Kert című szaklap 5-ik száma megjelent bő és változatos tartalommal. Két igen szép színes műmellékletet hoz, ezonkívül 8 fametszetű ábrát. Előfizetési ára éves szányomatu borítékba megjelenő lapnak egész évre 3 frt, félére 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Andrázsy-ut 23. szám alatt.

A Zenélő Magyarországnak márczius 1-i V-ik füzete a következő érdekes dolgokat tartalmazza: Viszlay Ernőtől „Borus ez ég”, Fekete Istvántól „Teli van az igali rét virággal” című dalt; Lorens R. „Menotti Chansonetten quadrille”-jét, ügyes összeállításal a most legújabb s folyton énekel orfeumi kuplék és chansonokból; Székely Ilona „Őszi rózsák” című mély érzelmetől duzzadó, magyar mudadalt. — Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában, Bpest, Csengeri-utca 62/a. Mutatványszámot bárkinek küldenek.

A „Kath. Egyházi Zeneközlöny” 3. száma a következő tartalommal jelent meg: Dulácsky Nándor egyházzenei intézkedéseinek méltatása. — A népének gyakoribb hibái. — „Ad regias Agui dapes”. Gregorinai hymnus orgona kísérettel. — Ceacilia-egylet alapszabályai. — Néhány szó mellékletünkhöz. — Irodalom. — Vegyesek. — Mellékletül a Szelepcsényi-féle „Cathus Catholici”-ből négy, nagyobb ti éneket közöl orgona-kísérettel. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Lipóttér 9. Ára egész évre 1 irt 60 kr.

S z i n h á z .

Mihályfi Károly szombati utolsó föléptén meggyőződöttünk arról, hogy ez a kiváló művész folyton előbbre halad. Hamlettét ez időszerint kevesen játszájk ugy, mint ő. Oriási gond látszik meg alakításán, s az a törekvés, hogy a britt szellemörás gondolatainak szédítő magasságára felemelni tudja a közönséget. Minden jelenet aprólékosan kidolgozott, mintha nem szavakat röppentett volna el ajkairól, hanem vésővel vésétt volna finom cizelláló munkát. A hatás rendkívüli volt: a közönség elragadtatva tapsolt és hivta maga elé Mihályfit minden felvonás után, összesen több mint huszszor.

Vasárnap délután a Madarász nótáiban gyönyörködött a nagyszámú délutáni publikum. — Este újdonság került színpad: Ruttkai György „Holtomiglan”-a. A darab színpad szerint énekes színműnek van keresztelve, valósággal pedig nem más, mint egy, a legutóbbi időkben gombamódra szaporodó fővárosi életkép, bőven megspékelve innen-onnan orfeumból, népszínműből összeböngészett nótákkal. Meséjének maradandóbb bence nincs, színezése: a borbélyműhely, a városliget, — alakjai: a szerelmes, de becsületes postászkisasszony, a stréber háziurgyerek, a kártyás borbély, a jólelkű hordár, a confidens inagyerek, a ravasz kosztosasszony, stb., mind, mind régi ismerősök. Ismerjük már őket különböző szituációkban a Gigerlik, a Nehagyó magad Slézinger, s a többrendbeli Goldsteinokból. Az elért hatás, mi inkább a darabba szőtt egy-két jobb viccezek az érdeme, nagyon is momentán értékű, és rövid életű, akárcsak a tarka-barka szappanbuboréké. Csongori, (Erdei Juliska) kedvesen alakította a szerelmes postászkisasszonyt, ki az üröhoz hű marad mind halálig, az is igaz azonban, hogy ezt, olyan ügyefogyott csabítóval szemben, mint a minőt Frank csinált Holló Endrétől, nem volt nehéz megtenni. Dobó jólelkű hordárt Gelbgießer Áront alakította sok természetességgel. A játszó többi színészek pedig, mint Tárnoki, Hegyesi, Lomniczi, Kantay, Holéczy sok igré-

kezelt dolgokat meg a darab vékony meséjét.
— Kedden este a „Márványhölgyek, vagy milyenek voltak a nők 2000 év előtt és most“ című 2000 éves antikváriumba illő ódnóság került színre. Az első felvonásbeli három antik kosztümü grácia: Aspásia (Holéczy), Thea (Tárnoki), Lais (Kékesi), elég jól festettek. Fr a n k pedig ismételtén bebizonyította, hogy színpadon nagyon rosszul fest. Egyebekben a darab féltizkor véget ért.

Kedden Csongori Mariska jutalomjátéka csinált telt házat. A közkeveltségű primadonnát, ki ez este a királyné dragonyosát játszotta, a közönség zajos tapsokkal, tisztelői pedig remek bokréttákkal, koszorúkkal és virágkosarakkal árasztották el. Fejérvár összes virágosboltjai kiürültek ez alkalomból, sőt Budapestről is érkezett néhány szép bokréta. Szerepét a megszokott elevénységgel és distingvált izléssel játszotta. Mellette még Petrik Agnesnek jutott ki a tapsokból.

Közgazdaság.

* Fontos találmány a méhészet terén. Szabó János ér endrédi gör. kath. lelkész egészen új rendszerű függő kereteket talált fel. A találmány legfőbb fokában praktikus, elmes, egyszerű, a felülmulhatatlanság könnyű kezelésű. Feltaláló reméli, hogy ezzel az oly rég zaklatott kaptár kérdést megoldotta.

* Kőszénteleg Zalamegyében. A csáfordi szőlőhegyekben e napokban kutatás alkalmával nagyobb mennyiségű 50—60 cméter vastagságú, kőszéntelegre találtak. A kőszén fekete, bágyadt fényű és a megejtett próba alkalmával kitűnő tüzelő anyagnak bizonyult. A kőszénteleg további kutatása iránt br. Harkányi Károly földbírtokos, mint a nevezett szőlő tulajdonosa, részéről az intézkedések megtétek.

* Lukszus lóvásár. A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság ez évi április hó 12., 13. és 14-én a „Tattersallban“ a már pár év óta a fővárosban állandósított lukszulóvásárt ismét megtartja. Az érdeklődőknek felvilágosításokkal a „Tattersall“ titkári hivatala szolgál.

* Tejszövetkezeteink szaporodása. Mostoha mezőgazdasági javítása érdekében üdös dolog a tejgazdaság nagy mérvben való felkarolása és rendszeres üzése. E cél elérésére pedig legbiztosabb mód a falusi szövetkezetek alakítása. A múlt hetekben Baranyamegye pécsváradai járása ebben a tekintetben előrehaladást mutat. Ugyanis az országos tejgazdasági felügyelőség közbenjárása mellett tejszövetkezetek alakultak: Berkesd, Bozsok, P. Szent-Erzsébet, Véménd, Vokány és Püspöklak továbbá Czíko (Tolnamegye) községekben, melyekhez számos más község fogja tejet beszállítani. Így a tavaszon már alig lesz e járásban község, mely az eddig elpocsékolott tejet centrifugális uton vajjá ne dolgozná fel, s azért tisztán otthon, helyben, literenkint legalább 5 krt ne kapjon. A németbolji püspöklaki és bozsoki szövetkezetek naponkint 2000—5000 liter tejet fognak földolgozni, s ez okból az elsőt gőz, a két utóbbit pedig petroleummotor erőre rendezik be.

* Sertésvész a megyében. A Czece községhez tartozó Közép Hard pusztán, továbbá Pusztá-Egresen és a hozzátartozó Alsó-majornban, valamint a Káloz községhez tartozó Höresök pusztán a Sertésvész kiűtött, Moór községben pedig megszűnt.

Piaczi árak Székesfehérvárott

— 1896. március 4-én. —

Buza	6.40—6.70
Rozsa	6.00—6.00
Árpa	4.90—5.00
Zab	5.80—5.90
Tengeri	4.—4.10

Dr. Huszár Adolf
FOGORVOS.
Székesfehérvárott, iskola-utca saját ház.
Foghuzás, plombálás és műfogak a legújabb vívmányok alapján.
RENDEL 8—6
Állandóan Székesfehérvárott.

Egy elsőrangú, 45 év óta fenálló budapesti likör-, rum- és ecsetgyár **SZÉKESFEHÉRVÁR** és **KÖRNYÉKE** részére
megbízható képviselőt
keres. Szíves megkeresések referenciák feltüntetésével sürgősen „A. Z.“ jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájához, Budapest, vaczi-utca 9. intézendők.

F E R E N C Z - p á l i n k a
(sós borszesz)
Vértés gyógyszerész-féle
használatban a leghatásosabb.
Egy üveg 1 es 2 korona.
Kapható:
Gyógytárakban, drogueriákban, és fűszerkereskedésekben.
Továbbá ajánlatnak a „Sas gyógytár“ világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszencia. Dr. Heuffel-féle vertisztító labdacok. Banáti növény-nedv. Herkulesfürdői községyeszesz. Injeccio és capsules végétales stb.
Raktár: Székesfehérvárott: Imrich Viktor gyógytára: valamint: Vértés Lajos, sasgyógytára, Lugoson 434. sz.

VÉDJEGY.

Ungváry László
GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJA
CZEGLÉDEN.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntetve 1871. * Kitüntetve 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

M e g r e n d e l é s r e k é s z í t e k m i n d e n t e m p l o m i r u h á t, u g y m i n t: **casulát, vecsernye-köpenyt, dalmatikát, v. umokat, stóliákat, menyeket, zászlókat** stb., valamint egész **ornatust** a legkorrektebb kivitelben. 52-40

Templomi szükségletek.

Hirdetések felvétetnek
a
kiadóhivatalban
Szent-István-tér 1. sz.

Fogorvos

Dr. RITSCHER ZSIGMOND

a bécsi fogorvosi egyetemi-intézet
volt fogorvosa.

Székesfehérvár, sas-utca 7. sz.

Foghuzás érzéketlenítő szerrel.
Plombálás arany, platina és cementtel.
Műfogak és fogsorok kaucsuk vagy arany alapon.

Speciálista arany plombálásban.
Rendel reg. 8 óratól este 6-ig.
Vasár- és ünnepnapokon is.

10-6

Liebing Richard

toronyóra-gyár.

Liebing Richárd, a bécsi es. kir. kereskedelmi törvényszék és a bécsi 13. ker. es. kir. városi kiküldött járásbírósg hites szakértője és becselője

Bécs, 13/10 Speizingerstrasse 66

kizárólag csak toronyórákat készít, templomok, városházak, kastélyok, laktanyák, iskolák, gyárak stb. számára, a legújabb és legjobb konstrukció szerint és szolid kivitelben. Hasonlóképen elvállalja toronyórák javítását is; községeknek pedig részletfizetéseket is engedélyez.

Költségvetések díjtalanok. 60-36

A t. közsegi előjárók figyelmébe!

Az új örökösödési eljárás folytán szükségessé vált nyomtatványok, u. m.:

Haiáleset-felvétel. Leltár. Kimutatás. Térítvény. Értesítés

stb stb. keszen kaphatók:

SZÁMMER IMRE könyvnyomdájában

SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Nyomatott Számmér Imrénél, Székesfehérvárott.